

Täysistunto

Keskiviikko 18.10.2017 klo 14.00—16.45

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 84/2017 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 11/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 11/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

16.16 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan ympäristönsuojelulakia ja jätelakia muutettavaksi siten, että valvontaviranomaisten oikeutta periä kustannuksia vastaavasti maksuja suorittamistaan valvontatoimenpiteistä laajennettaisiin ja että ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan maksullisuus ulotetaan koskemaan pilaantuneen maaperän kunnostamistoimenpiteiden valvontaa.

Ympäristövaliokunnassa kun tätä asiaa käsiteltiin, ympäristövaliokunta päätyi yksimieliseen mietintöön, mikä on hyvä asia, että ollaan yksimielisiä tästä. Itseäni kaikkein eniten keskustelutti tässä asiassa se — ja myöskin koko valiokunta oli samaa mieltä — että nimenomaan haitan aiheuttajan tulee aina maksaa kustannukset, ja monta kertaa näissä ympäristövahinkoasioissa on vaikea hakea sitä, kuka on se aiheuttaja, ja se prosessi löytää se syyllinen kestää monta kertaa hieman liian kauan. Mutta lähtökohdan tulee olla, että nimenomaan aiheuttaja maksaa kustannukset, ei maanomistaja. Monta kertaa ne ovat sellaisia tilanteita, että yksityisen maalle ilmaantuu roskakasoja, jotka sitten tulee poistaa, ja monta kertaa aivan turhaan sille maanomistajalle tulee kustannuksia siitä. Aiheuttajan tulee maksaa kustannukset.

Toinen asia on se, että kun tätä lakia nytten viedään eteenpäin, niin pitäydytään siinä tosiasialla ja siinä seikassa, että maksujen tulee olla kohtuullisia. Nimenomaan maksujen kohtuullisuuden tulee olla lähtökohtana.

16.18 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Todellakin valtion pitkäaikainen periaatehan on, tai sitä kohti on pyritty aktiivisesti, että aiheuttaja maksaa aina laskun siitä, minkä on aiheuttanut. Kuten edustaja Torniainen puheenvuorossaan totesi, nämä ympäristöasiat ovat viime aikoina olleet rajusti esillä. Kokemuksesta tiedän: Esimerkiksi kotimaakunnassani Pohjois-Karjalassa on keskitetty maakunnallinen jätehuolto. Se on vääjäämättä nostanut taksoja, ja ikävä kyllä se on heijastunut sitten myös siihen, että jonkun verran näitä niin sanottuja yksityisiä kaatopaikkoja tuolta metsistä löytyy. Ja se on kyllä aivan väärä peruste, jos maanomistaja joutuisi maksamaan siitä aiheutuvat laskut. Totta kai se on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2017 vp

myös lainvastainen toimenpide, jos joku sellaisen tekee, mutta todellakin olkoot nämä erilaiset tarkastusmaksut kuitenkin kohtuullisia, ettei mennä kohtuuttomuuksiin. Sitten toinen asia on se, että kun näitä tällaisia maksuja sitten laskutetaan, niin aiheuttaja hoitaa sen, eikä niin, että maanomistaja joutuu siinä vastuuseen syyttä suotta.

16.19 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä lakiesitys hyväksyttiin valio-
kunnassa yksimielisesti, ja ihan oikein täällä korostettiin nimenomaan tätä aiheuttaja mak-
saa -periaatetta, minkä pitäisi olla kaikessa ympäristölainsäädännössä olemassa, koska sil-
lä tavalla saadaan sitten ikään kuin hintalappu sille ongelmalle, mitä aiheutetaan, ja meidän
tuntemme sen, että euro on aika hyvä konsultti. Missään tapauksessa ei voi olla sellainen
tilanne, että haitan aiheuttaja ikään kuin pääsee vain sivusta seuraamaan sitä haittaa, mitä
on aiheuttanut. Kohtuullisuus on varmasti myös hyvä vaatimus, mutta samalla myöskin
sen hinnan siitä saastuttamisesta pitää olla sellainen, että se tuntuu sille, joka sen haitan ai-
heuttaa. Myöskin tätä taustaa vasten tätä kohtuullisuutta on tarkasteltava.

Myöskin jätteen lajittelu on hyvä muistaa silloin, kun itse haluaa kohtuullistaa näitä kus-
tannuksia, mitkä aiheutuvat. Mitkään seikat eivät voi oikeuttaa sitä, että tehdään omia kaa-
topaikkoja. Siitä täytyy todella päästä eroon, ja jos tällaiseen on taipumusta, niin silloin
näitten seuraamusten pitää olla riittäviä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 84/2017 vp sisältyvien 1.-2. lakiehdotuk-
sen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.